

ISLAM

Och slaveri

Kanske detta är den mest gemena formen av tvivel som kommunisterna använde för att skaka den muslimska ungdomens tro på sin religion, Islam: «Om Islam var ämnad för alla perioder i mänsklighetens historia så skulle den inte, som den gjorde, tillåta slaveri; vilket bevisar att Islam var ämnad för endast en begränsad period av historien. Den har spelat ut sin roll och är nu omodern och föråldrad eftersom den inte utformades för alla tider och trakter.»

Den uppriktiga muslimska ungdomen är också anfäktad av liknande tvivel. Varför tillät Islam slaveri? Denna religion är utan tvivel uppenbarad av Allah; det finns ingen tvekan om detta faktum samt att den uppenbarades för hela mänsklighetens goda och för alla kommande tider - men hur kan det komma sig att den tillät slaveri? Hur kunde denna religion som baserades på tanken om fullständig jämlikhet mellan människor; underströk alla människors gemensamma ursprung och med framgång praktiserade denna uppfattning i det sociala livet, erkänna slaveri som en del av sitt sociala system och därför till och med stifta lagar om det? Menar Allah att människorna för alltid ska vara uppdelade i herrar och slavar? Vill Han att den mänskliga rasen ska fortsätta att bland sig ha en grupp människor som säljs och köps som boskap, när Han Självsade om människorna: »Och vi har förvisso upphöjt Adams barn.» Och om Allah inte hade slaveri för avsikt och inte godkände det - varför förbjöd Han det då inte uttryckligen i Sin Bok och avskaffade det helt och hållet som Han gjorde med exempelvis alkoholdrickande, spel, ränta etc., de bruk som Han avskyr? I korthet; den muslimska ungdomen vet att Islam är en sann religion, men liksom Abraham är de förbryllade och tycks vara i det sinnestillstånd som beskrivs i följande Koranvers:

Än när Abraham sade: «Herre, visa mig, huru du gör de döda levande!» Han frågade: «Tror du då icke därpå?» Han svarade: «Jo, men för att mitt hjärta må lugnas». (Sura 2:262)

Ungdomen, vars förnuft är försvagat och vars tro är oredig till följd av de imperialistiska intrigerna, väntar inte på att sanningen ska uppenbaras för dem utan sveps med av sina passioner och drar hastigt, utan att bry sig om att ta reda på fakta, den slutsatsen att Islam är föråldrad och människorna alltså inte längre behöver den.

Kommunisterna, som för människorna bakom ljuset genom att utge sig för att vara vetenskapliga, schackrar med idéer som de har lånat från sina utländska mästare. De paraderar högmödiget med dessa idéer och ger ett falskt intryck av att ha upptäckt en oföränderlig och evig sanning vars äkthet varken kan sättas i fråga eller motsägas. Den sanning de påstår sig ha upptäckt är den dialektiska materialismen - den teori som fastslår att mänsklighetens liv är uppdelat i vissa definierade ekonomiska faser som aldrig kan undvikas eller hoppas över: först kommunism, sedan slaveri, feodalism, kapitalism och slutligen den andra och slutgiltiga kommunismen (dömd att bli den sista sidan i historiens bok) och att alla trosbekännelser, skolor och tankar som mänsklighetens historia känner till i själva verket bara är en ren reflektion av de olika ekonomiska omständigheter eller ekonomiska system som rådde vid olika perioder i historien.

Dessa trosbekännelser och uppfattningar i det förgångna var nog bra för dessa svunna tider, eftersom de var helt samordnade med den ekonomiska struktur och de sociala omständigheter som rådde på den tiden, men de kan aldrig passa för de senare högre stadierna i mänsklighetens utveckling eftersom dessa stadier alltid baseras på ett helt nytt och annorlunda ekonomiskt mönster. Alltså; sammanfattar de, kan det inte finnas ett enda

levnadsmönster för alla tider. När Islam uppenbarades, vid en tid då slaveriets era led mot sitt slut och feodalismen just började etableras, förde Islam med sig lagar, trosuppfattningar och en social ordning som alla var i överensstämmelse med de rådande ekonomiska förhållandena. Det är därför den samtyckte till slaveri och tillät feodalism, ty Islam kunde inte förutse nästa stadium av den ekonomiska utvecklingen och kunde inte heller ge världen ett system som de ekonomiska omständigheterna ännu inte var mogna för - som salig Lord Karl Marx sade var helt omöjligt.

Vi ämnar diskutera problemet slaveri i dess historiska, sociala såväl som psykologiska sammanhang med öppna ögon och utan att tillåta oss att föras bakom ljuset av ropen från dessa skojare och så kallade vetenskapligt lärda.

När en modern människa ser på problemet slaveri mot det tjugonde seklets bakgrund och i ljuset av de fruktansvärda brott som begicks i samband med slavhandeln och den avskyvärt barbariska behandling som slaverna utsattes för (särskilt i det romerska imperiet), finner hon det vara ett chockerande och ohyggligt brott. Hon blir villrådig och finner det vara ytterst svårt att förstå hur en sådan företeelse kan tillåtas av någon religion eller samhällssystem. Hon undrar: «Hur kunde Islam tillåta slaveri när alla dess andra lagar pekar mot frihet från alla former av slaveri?» Sedan, överväldigad av skamkänsla, tänker hon: «Jag önskar att Islam hade lättat våra hjärtan och sinnen genom att fördöma slaveri i klara, uttalade termer!»

Låt oss göra en paus här för att se vad historiska fakta säger oss i detta avseende. Faktum är att de fruktansvärda brott som begicks mot slaverna i det romerska imperiet är helt främmande för Islams historia. Vi har så rikliga bevis på hur slaverna i det romerska imperiet levde, att de är fullt tillräckliga för att illustrera den stora förändring som Islam åstadkom för deras öde.

Slaverna i den romerska världen betraktades som bohag, varken mer eller mindre, och inte som mänskliga varelser. Han hade inga rättigheter över huvud taget men var överhopad av tunga plikter och skyldigheter. Och varifrån kom dessa slavar? De tillfångatogs i krig som inte hade inletts för några ädla principer eller höga ideals skull, utan styrdes enbart av en önskan att förslava andra folk och utnyttja dessa för att själva kunna expandera. Dessa krig fördes för att göra det romerska folket i stånd att hänge sig åt utsvävande lyx och leva i rikedom, njuta av kalla och heta bad, dyrbara dräkter, all slags kostsam och delikat mat och frossa i sensuella nöjen dryckeslag, hor, dans och allmänna sammankomster och fester. För att kunna ömbesörja dessa förlustelser underkuvade de andra nationer och exploaterade dem obarmhärtigt. Egypten, som Islam befriade från det romerska herraväldet, behandlades inte mindre grymt. Egypten var det romerska imperiets kornbod och det levererade också många andra materiella förnödenheter till romarna.

För att tillfredsställa denna girighet hos de romerska imperialisterna, slet slaverna för dem på fält och åkrar. Som nämnts ovan, hade de inga rättigheter alls. När de arbetade på fälten var de kedjade i tunga bojor för att de inte skulle kunna fly. De fick aldrig äta sig mätta utan fick portioner som nätt och jämnt höll dem vid liv och gjorde dem något så när arbetsdugliga - och inte ens detta för att det var deras rättighet att få sitt uppehälle tillgodosett som till och med vilddjuren och träden får. Under sitt arbete piskades de bara för det bestialiska nöje som deras sadistiske herre eller dennes ombud fann i detta. Efter arbetsdagens slut vallades stora grupper av dem i flock - från tio till femtio män i varje

grupp fjättrade i sina bojor för att sova i mörka, illaluktande celler som kryllade av möss och insekter. De förnekades till och med den bekvämlighet som boskapen fick i sina gröna och vidsträckta inhägnade hagar.

Men det värsta och mest upprörande draget hos den romerska attityden till sina slavar företrädde av vad som formade deras mest älskade förströelse, vilken förresten också bringar ljus över den inneboende barbariska och omänskliga karaktären hos den romerska civilisationen - den civilisation som i nutiden representeras av det moderna Europa och Amerika, vilka har alla medel för imperialistisk exploatering till sitt förfogande: slavar med svärd och lansar leddes in på arenor, med sina herrar och ibland också kejsaren själv sittande runt om på upphöjda säten för att se dem kämpa mot varandra med dödligt allvar - allt för att förströ och roa herrarna. Slavarna kastade sig över varandra med sina svärd och spjut och hackade varandra vilt i bitar. Höjdpunkten nåddes då någon av kämparna dödade en medslav och kastade honom, kall och livlös, på marken. Vid detta applåderades han livligt med höga hurrarop, kraftiga handklappningar och lyckliga, hjärtliga skratt.

Så här levde slavarna i den romerska världen. Vi behöver inte dröja vid deras juridiska position i denna samhällsordning: husbondens oinskränkta rätt att döda, straffa eller utnyttja dem hänsynslöst utan att slavarna själva hade någon rättighet att klaga. De kunde inte vänta sig något moraliskt stöd från något håll.

Slavarna hade det inte bättre i Persien, Indien eller andra länder. Bortsett från smärre skillnader förblev slavarnas öde detsamma i alla nationer: deras liv hade inget värde, ingen vedergällning utkrävdes om de mördades, de var överlastade med tunga förpliktelser vilka gav små eller inga rättigheter i gengäld. De samhällssystem som rådde i dessa länder skiljde sig varken i mål eller innehåll vad slavarna anbelangade: de skilde sig åt endast i grad eller intensiteten av deras grymhet samt i den nedrighet de visade i sin attityd gentemot slavarna.

Sådana var de förhållanden som rådde då Islam gjorde sitt intåg på scenen. Dess tillkomst förebådade återupprättandet av slavarnas mänskliga värdighet. Den sade till husbönderna såväl som till deras slavar: »Den ene av eder härstammar från den andre.» Den förkunnade också att: «Den som dödar sin slav, honom skall vi döda; den som stympar slavens näsa, hans näsa ska vi skära av; och den som kastrerar en slav, ska vi kastrera i gengäld.»ⁱ Den erkände att alla människor härstammar från samma hem, dit de alla också ska återvända - både herre och slav - i det den sade: «Ni är alla Adams söner och Adam skapades av damm»ⁱⁱ, och underströk att husbonden inte var överlägsen sin slav; den överlägsenhet som möjligen kunde finnas, berodde i så fall på hans gudsfruktan: «En arab har inget företräde framför en icke-arab; inte en svart man framför en röd eller en röd man framför en svart utom i fråga om gudsfruktan»ⁱⁱⁱ.

Islam kom och den talade om för husbönderna att de skulle vara rättvisa och goda mot slavarna: «Behandlen edra föräldrar väl, så ock edra anförvanter, de faderlösa och de fattiga, grannen, som är släkt, och grannen, som är oskyld, vännen vid eder sida, den vägfärande och de slavar, över vilka I råden! Allah älskar förvisso icke dem, som äro inbiliska och skrytsamma » (Sura 4:40). Islam underströk det faktum att den korrekta relationen mellan en husbonde och hans slav inte var förhållandet herre - slav, inte heller underkastelse; utan släktskap och broderskap. Husbönderna tilläts sålunda gifta sig med de slavflickor de hade i sin ägo: «. . . Toge sig hustru bland de rättrogna unga flickor, över

vilka I råden, ty Allah känner bäst eder tro, och i hören varandra till. Tagen dem till äkta med deras husbönders tillåtelse och given dem deras lön enligt vad tillbörligt är» (Sura 4:29).

Husbönderna beskrevs om sina slavars bröder: «Era slavar är era bröder... så den som har en broder i sin vård ska föda honom och kläda honom så som han äter och kläder sig själv; begär inte att de ska utföra sådant som är bortom deras förmåga, men om du ber dem göra sådana saker, hjälp dem då.»^{iv}

Den Helige Profeten visade hänsynsfullhet mot slavarnas känslor i det han fortsatte: »Ingen av er bör säga: » Detta är min slav och detta är min slavinna»; han bör i stället säga: »Detta är min man och detta är min jungfru ».^v Det var utifrån detta uttalande som Abu Hureira, när han såg en man komma ridande på en häst medan hans slav traskade bakom hästen, sade till mannen: »Låt honom sitta bakom dig på hästryggen, ty han är förvisso din broder, och hans själ är samma som din.»

Detta var emellertid inte allt som Islam gjorde för slavarna, men innan vi fortsätter vår undersökning vill vi först sammanfatta den stora förbättring som tack vare Islam kom till stånd i fråga om slavarnas position redan på detta inledande stadium:

Slaven betraktades inte längre som blott och bart en netto sak - en handelsvara - utan betraktades som en mänsklig varelse med en själ av samma slag som sin husbondes, medan han tidigare setts som en helt annan slags varelse än sin husbonde. En varelse skapad till slavarbete och på alla sätt ämnad att lida förödmjukelser. Det var på grund av denna vedertagna uppfattning som husböndernas samveten aldrig plågade dem när de mördade, straffade, torterade eller tvingade slavarna att utföra vämjeliga och tunga arbeten.^{vi} Islam höjde slavarna från detta tillstånd av förnedrande slaveri till den upphöjda positionen av att vara broder med den fria mannen. Detta Islams framsteg var inte bara en läpparnas bekännelse utan ett faktum som historien vittnar om. Till och med Europas fördomsfulla historiker erkänner att slavarna under Islams första period upphöjdes till en position av mänsklig status så hög som aldrig tidigare bevitnats i någon del av världen. De fick en så värdig status i det muslimska samhället att de frigivna slavarna inte ville överge sina tidigare husbönder trots att de nu inte behövde frukta dem och var lika fria som de. Anledningen till detta finns i det faktum att de betraktade sig själva som medlemmar av den forne husbondens familj och var bundna till dem med något som liknade blodsband.

Slaven kom nu också att betraktas som en människa vars personliga säkerhet garanterades av lagen, vilken inte tillät någon att begå överträdelser mot en slav; varken i ord eller handling. Och vad tilltalet anbelangar, förbjöd Profeten muslimerna att tala befallande eller nedlåtande till slavarna. Han beordrade dem att vända sig till dem på ett sätt som skulle få dem att känna sig som familjemedlemmar och på så sätt radera ut slaveriets stigma från deras personligheter.

Med detta i åtanke sade han: »Allah har förvisso gjort er till deras herrar; och om Han hade velat kunde Han på samma sätt ha givit er som slavar i deras ägo.»^{vii} Detta betyder att det var särskilda villkor och förhållanden som gjort dem till slavar, för övrigt var de lika goda som sina husbönder. På detta sätt urholkade Islam husböndernas självöverskattning samtidigt som den höjde slavarnas status; för att förena dem alla i en rent mänsklig relation. Detta förde dem närmare varandra och alstrade kärlek mellan dem.

Islam talade om för dem att kärlek och ingenting annat skulle utgöra basen för deras ömsesidiga relationer. I händelse av fysisk skada eller oförrätt, var samma straff uttryckligen föreskrivet: «Den som dräper sin slav ska vi döma till döden», är en princip som är mycket klar och tydlig i sin vidsträckt innebörd, och som visar att samma förhållande av fullständig jämlikhet rådde mellan slaven och hans husbonde som mellan två fria män, förutom att den ger bägge samma rätt att leva. Sålunda gjorde Islam klart att den rådande situationen - slaveri - inte tog ifrån dem deras mänskliga rättigheter. Dessa garantier var inte bara fullt tillräckliga för att tillförsäkra slaven trygghet och säkerhet till liv och lem utan var också så storsinta och ädla att någon parallell till dem inte existerar i några andra slav-lagar under historiens gång; varken före eller efter Islams tillkomst. I detta avseende gick Islam så långt att den förbjöd husbonden att ens slå till sin slav såvida det inte skedde för att korrigera denne (vilket har sina egna föreskrivna gränser som inte får överskridas eller negligeras under några omständigheter. Det straff som gavs fick inte heller vara hårdare än husbonden gav sina egna barn när dessa handlat orätt). Detta gav också ett juridiskt berättigande till att frige slavar. Och med detta går vi till nästa steg - stadiet av verklig frigivning.

I det första stadiet frigjorde Islam slavar andligen. Den gav dem tillbaka deras mänskliga värdighet och lärde dem att de, utifrån ståndpunkten om ett gemensamt ursprung, hade samma status som sina husbönder och att det enbart var de yttre omständigheterna som hade berövat dem deras frihet och därmed hindrat dem från att delta direkt i samhällets sociala liv. Men förutom denna fanns ingen annan skillnad mellan slavar och herrar vad deras mänskliga rättigheter beträffade.

Men Islam stannade inte vid detta, eftersom en av dess stora grundläggande principer är strävandet efter fullständig jämlikhet mellan människor i ett samhälle där alla ska känna sig lika fria. Därför fortsatte Islam med att bringa till stånd slavarnas verkliga frigörelse på i huvudsak två sätt:

- (1) Husbondens frivilliga frigivande av slaven (Al-Itq)
- (2) Friköpsbrev (Mukatabah).

(1) Den första formen (Al-Itq) var en frivillig handling där husbonden på eget initiativ frigav en slav. Denna sed uppmuntrades ivrigt av Islam och den Helige Profeten själv, vilken även i detta avseende utgjorde det bästa exemplet för sina anhängare. Han frigav alla sina egna slavar. Hans följeslagare följde exemplet; särskilt Abu Bakr spenderade stora summor pengar på att friköpa slavar från de polyteistiska Quraish - hövdingarna, för att efter köpet släppa slavar fria. Slavar friköptes också med pengar från statskassan närhelst det fanns pengar att undvara för detta ändamål. Yahya bin Saeed sade: «Umar bin Abdul Aziz sände mig till Afrika för att insamla Az-Zakat. Jag samlade in skatten och såg mig sedan om efter de fattiga jag skulle fördela skatten bland, men jag fann ingen. Inte heller fann jag någon som skulle ha tagit emot den av mig, ty Omar bin Abdul Aziz hade gjort folket förmöget. Så jag köpte en slav för pengarna och frigav honom.»

Den Helige Profeten brukade frige den slav som kunde lära tio muslimer att läsa och skriva eller utföra någon liknande tjänst åt den muslimska staten. Koranen föreskrev frigivande av en slav som gottgörelse för begångna synder och Profeten uppmuntrade också detta sätt att sona en synd. Detta bidrog mer än något annat till att antalet frigivna slavar ökade så markant; för ingen kunde hoppas vara helt utan synd, som Profeten sade: »Alla Adams söner är syndare.» Det kan här vara på sin plats att peka ut en av de

gottgörelser Islam föreskriver för synder man begått, då den särskilt illustrerar Islams ståndpunkt i frågan om slaveri. Islam föreskrev att den som av misstag dödat en troende, som gottgörelse skulle frige en troende slav och betala blodspengar till den dödades släkt: «Om någon uppsåtligt dödar en rättrogen, vare boten frigivning av en rättrogen slav och full mansbot till den döptes släkt» (Sura 4:94). Den man som mördats av misstag var en människa vars tjänster hans familj såväl som hans samhälle utan något juridiskt rättfärdigande berövats. Av denna orsak föreskrev Islam att kompensation skulle ges till bägge parter - den dödes familj och samhället: hans familj skulle få en rättvis blodspenning och samhället en ny man som kunde göra tjänst i hans ställe; nämligen den nyss frigivne slaven. Frigivande av en slav betydde således att man förde tillbaka till livet en människa som kompensation för den som förlorats. Det står klart utifrån detta att Islam jämställer slaveri med döden eller ett tillstånd mycket likt döden, oavsett den trygghet slaven garanterades. Det är därför som man ivrigt tog varje tillfälle i akt att återuppväcka denna eländiga klass av människor genom att återge dem deras frihet.

Historien berättar för oss att ett så stort antal slavar fick sin frihet tillbaka genom denna frivilliga frigivning (Al-Itq) i Islam att det inte har sin motsvarighet i någon annan nations historia, varken före eller efter Islam, och till yttermera visso var de faktorer som bidrog till dessa frigivningar rent humana motiv som uppkom ur muslimernas uppriktiga önskan att vinna Allahs välbehag.

(2) Det andra sätt på vilket Islam gav slavar frihet var Mukatabah; ett skriftligt löfte på slavens begäran om frigivning mot att slaven betalade husbonden en av bägge parter överenskommen summa. Husbonden kunde i ett sådant fall varken vägra eller försena frigivning av den slav som var beredd att köpa sin frihet. Husbonden var tvungen att ge slaven hans frihet när den överenskomna summan var betald. I annat fall kunde slaven gå till domstol för att utkräva sin frigivning.

Genom inrättningen Mukatabah banade Islam väg för frihet åt alla slavar som ville bli fria och inte bara passivt ville vänta på att husbonden på grund av sin goda vilja eller fromhet skulle frige dem när det passade honom bäst.

Från det ögonblick då en slav erbjöd sig att köpa sin frihet, kunde hans husbonde inte avvisa hans erbjudande, inte heller behövde han frukta några repressalier, ty den islamiska regeringen garanterade att han hädanefter skulle få arbeta för sin husbonde i utbyte mot en fastställd betalning eller hjälpte honom till extra arbete hos någon annan tills han hade sparat ihop till den summa han behövde för att återfå sin frihet.

Detta var vad som sedan hände i Europa under det trettonde århundradet - sjuhundra år efter det att Islam genomdrivit systemet inom sina domäner. Islams stora utmärkande drag, som man knappast kan hitta någon annanstans, var den finansiella hjälp som den islamiska regeringen gav till de slavar som bad om pengar från statskassan för att kunna köpa sig fria. Detta är en klar manifestation av det stora intresse Islam hade för det frivilliga frigivandet av slavar - den handling som utfördes utan förväntan om några materiella vinster i gengäld; utan andra motiv än att söka Allahs välbehag och att fullgöra sina förpliktelser som slav inför Honom. Den Koranvers som beskriver vad skatten, Az-Zakat, ska användas till, säger: »Allmosor är endast för de fattiga och behövande, och de ämbetsmän (utsedda) som är över dem... Och för (friköpande av) krigsfångar» (Sura4:60). Sålunda fastslog Koranen att Az-Zakat skulle användas till att friköpa sådana slavar som inte var i stånd att med egna medel utverka sin frigivning.

Dessa inrättningar betydde att Islam åstadkom ett stort framsteg i slaveriets historia. Den föregrep mänsklighetens normala historiska framsteg med åtminstone sju århundraden förutom att den tillförde några helt nya framstegskomponenter såsom den trygghetsgaranti som staten gav fången - något sällsynt i mänsklighetens historia fram till nutiden - och andra som mänskligheten ännu långt ifrån har förverkligat, som till exempel den ädla och storsinta behandlingen av fångarna, eller det frivilliga frigivandet av dem utan någon yttre press på grund av den ekonomiska eller politiska utvecklingen; den press som slutligen tvingade Europas folk att frige sina slavar.

Dessa två företeelser räcker för att tillbakavisa det falska påstående som läggs fram av kommunisterna, vilka hävdar att alla samhällssystem, inklusive Islam, bara företräder vissa stadier i mänsklighetens historia. Trogen lagen om dialektisk materialism kom alltså också Islam med sin trosuppfattning och sina ståndpunkter vid den tid som var bäst lämpad för den. Den reflekterade periodens ekonomiska och materiella villkor; ty ett samhällssystem kan, enligt kommunisterna, bara reflektera det ekonomiska livet och kan på intet sätt föregripa ett framtida ekonomiskt stadium. De insisterar på att denna teori omöjligt kan vara falsk eftersom den har bevisats genom Förnuftet hos den Ende som »inte kan påverkas av osanning vare sig uppifrån eller nerifrån» - Förnuftet hos Karl Marx, den Mest Upphöjde och Välsignade! Men Islam slog hål på denna myt med ett stående vederläggande av all denna marxistiska humbug, för saker och ting utvecklade sig inte på det sätt som Marx beskrev - varken på den arabiska halvön eller i hela den övriga världen. Detta gäller inte bara med avseende på slavarnas liv i den islamiska staten, utan är lika tillämpligt i fråga om Islams sätt att distribuera förmögenhet, bestämma relationerna mellan folket och den styrande samt förhållandet mellan arbetsgivaren och hans lejda arbetskraft.

Här kan en mycket förbryllande fråga spöka för en del människor: Hur kommer det sig att Islam en sådan förkämpe för slavarnas frigivande och som vidtog så radikala åtgärder för att på frivillig väg få ett slut på slaveriet utan yttre press eller framtvingande - inte också tog det slutgiltiga och avgörande steget och avskaffade det en gång för alla, då den på det sättet kunde ha gjort mänskligheten en enorm tjänst och därigenom också bevisat att Islam verkligen var ett högst perfekt system, uppenbart av Allah, som hedrade Adams söner med att sätta dem högre än många andra av Hans skapelser?

För att svara på denna fråga måste vi undersöka de med slaveriet förknippade sociala, psykologiska och politiska problemen - på grund av vilka Islam drog ut på det avsedda öppna avskaffandet. Vi måste också under denna undersökning hålla i minnet att slaveriets avskaffande i själva verket försenades mer än Islam skulle ha önskat eller tillåtit om man även i fortsättningen hade tillämpat Islam i dess ursprungliga renhet, ofördärvad av främmande och avvikande inslag.

Först och främst måste vi notera att när Islam kom, fanns slaveri över hela världen och var accepterat som ett socioekonomiskt faktum. Den man stod knappast att finna som förkastade systemet eller tyckte att en förändring var av nöden. Det krävdes en gradvis process över en lång tidsperiod för att avskaffa eller förändra detta system. På samma sätt ser vi att förbudet mot alkohol inte trädde i kraft omedelbart utan först efter år av förberedelser, trots att alkoholdrickande mer än något annat var en rent individuell vana, och bortsett från det faktum att det också förde med sig så många sociala implikationer att en del av araberna till och med under okunnighetens dagar avhöll sig från bruket av

alkohol och betraktade det som en synd, förnedrande för en ädel man. Men slaveri betraktade de på ett helt annorlunda sätt. Detta var djupt rotat i den tidens sociala struktur och i individernas själsliv. Det hade individuell, social och ekonomisk betydelse och, som vi har sett ovan, såg ingen dess förekomst som något icke önskvärt. Därför krävde dess avskaffande en längre period än den Helige Profetens livstid; den period som sammanfaller med de gudomliga uppenbarelserna genom honom. Allah, Den som bäst känner allt det Han skapat, visste att ett totalt förbud mot vin skulle genomföras efter några få år, genom ett enkelt förbud. Han befallde så ett totalt förbud mot alkohol när den rätta tiden var inne. Om levnadsvillkoren hade varit sådana att ett enkelt förbud hade varit tillräckligt för att avskaffa slaveriets onda, skulle Allah den Allsmäktige uttryckligen ha förbjudit det en gång för alla och utan vidare dröjsmål.

När vi säger att Islam är en religion för hela mänskligheten och för alla tider och att den i sig själv omfattar alla de sunda element som är nödvändiga för existensen och det obrutna upprätthållandet av ett gott liv, menar vi inte alls att den en gång för alla slog fast alla detaljerade regler för alla tider och trakter. Det ligger inte till på det sättet, ty den har givit detaljerade anvisningar bara i fråga om de grundläggande mänskliga problemen; de problem som förblir oförändrade genom alla olika växlingar under historiens gång. Roten till dessa problem ligger djupt i den oföränderliga, instinktiva källan i människans innersta. I fråga om de alltid föränderliga levnadsomständigheterna nöjer sig Islam med att slå fast vissa generella principer i syfte att utstaka den framtida utvecklingskursen.

Detta är precis vad den gjorde med slavproblemet. Den lade en sund bas för frigivande av slavar genom frivilligt frisläppande eller genom friköpning, förutom att den pekade ut en permanent framtida lösning på detta gamla och komplicerade problem.

Islam hade inte för avsikt att ändra människans natur. I stället sökte den civilisera den under det att man tog vederbörlig hänsyn till dess oundvikliga begränsningar, för att hjälpa den att höja sig till högsta möjliga stadium av perfektion utan att man behövde ta till medel som förtryck och tvång. Den kunde notera en makalös framgång i att förändra vissa individer. Den var inte mindre ärorik i sin omvandling av samhället som helhet: det finns ingen analog utveckling i någonstans i hela mänsklighetens historia. Men trots allt detta avsåg den inte att förändra människorna till ett stadium av perfektion, då detta vore omöjligt att åstadkomma i deras praktiska liv med alla dess mänskliga begränsningar. Ty om Allah hade haft detta för avsikt, skulle Han från början ha skapat människorna som änglar och som sådana beordrat dem att bära bördor som endast änglar orkar med, och om vilka det sägs att: »De äro ej olydiga mot Allah i något som Han befäller dem; och de gör som de är befallda att göra.» Allah hade inte för avsikt att förvandla människorna till änglar som dessa. Han gjorde dem i stället till människor, och Han vet deras förmåga och den tidpunkt som är lämpligast till att förmå dem att följa och framgångsrikt utföra en befallning. Det är fullt tillräckligt att Islam startade den frigörelse som det sedan tog världen ungefär sjuhundra år att genomdriva. Faktum är inte desto mindre att Islam inom en ganska kort tid i praktiken hade satt stopp för slaveriet på den arabiska halvön, och hade det inte varit för den nya våg av slaveri på grund av vilken slaveriet kom att leva kvar världen över, hade Islam mycket väl kunnat utplåna slaveriet i hela den islamiska världen. Med förekomsten av denna nya form av slaveri var det inte möjligt för Islam att avskaffa det helt och hållet, eftersom det inte enbart angick muslimerna utan även deras motståndare, över vilka muslimerna inte hade någon kontroll eller makt. Den orsak som sålunda hindrade slaveriets totala avskaffande var kriget, den mest fruktbara jordmånen för slaveri på den tiden. Vi ska i korthet diskutera detta i vissa detaljer.

Vi måste först och främst återigen påpeka att friheten inte kan ges, utan den tas. Befrielse av slavar genom lagstiftning är inte ett effektivt sätt, vilket den amerikanska erfarenheten visar. Frigivning av slavar genom att, som Abraham Lincoln gjorde, sätta lite bläck på ett papper är det bästa beviset för att friheten inte kan ges, bara tas. De slavar som befriades genom yttre lagstiftning orkade inte med friheten utan gick frivilligt tillbaka till sina forna husbönder och bad att få stanna kvar som slavar; detta på grund av att de befriats utifrån medan deras inre ännu inte var befriat. Denna situation synes emellertid inte vara så underlig om man tar hänsyn till de psykologiska realiteterna: livet är en vana och den yttre klädnad människan bär påverkar hennes känslor, förnimmelser och psyke.^{viii} Slavens psykologiska förutsättningar skiljer sig från en icke-slavs. Det beror inte på en artskillnad, som de gamla filosoferna trodde, utan på att hans liv under det eviga slaveriet anpassat sig till den yttre klädnaden.

Genom att behandla slavarna väl och ge dem tillbaka deras mänskliga status har Islam givit strålande och beundransvärda exempel. Av dessa har vi redan hänvisat till några Koranverser och till den Helige Profetens föredöme. Här skulle vi i korthet vilja ge några fler exempel från det praktiska livet under Islams första period. När Profeten i Medina upprättade broderskap mellan några arabhövdingar och frigivna slavar, förenade han som bröder Bilal, Rabah's son, och Khalid, son till Ruwaihata A-Khas'ami; Zaid, Profetens frigivne slav, och Hamza, Profetens farbroder; och Kharijah, Zaid's son, och Abu Bakr. Dessa broderskapsband var verkliga band och liknade i så hög grad blodsband att de två personer som därvid gjorts till bröder ärvde varandra på samma sätt som endast blodsanförvanter numera gör.

Men Islam stannade inte vid detta. Den gick ett steg längre. Sålunda gifte Profeten bort sin kusin Zainab, dotter till Jahsh, med sin förre slav Zaid. Men äktenskap berör en mycket känslig aspekt av en persons liv, speciellt för en kvinna. Därför kunde Zainab, även om hon accepterat en man långt under henne själv i social status, inte förlika sig med att vara hustru till någon som inte kom från en lika högättad familj som hon själv och som inte heller var förmögen. Men den Helige Profeten genomdrev detta i akt och mening att statuera ett exempel för att visa att en slav kunde uppnå den höga positionen av Quraysh-hövding från att ha dväljts i en avgrund av vanära, dit han kastats av sina grymma medmänniskor. Men Islam var inte nöjd ens med detta.

Slavar upphöjdes till rangen av militära befälhavare och ledare. När Profeten sålunda sände ut en armé bestående av de närmaste följeslagarna emigranterna (Muhajirun) och hjälparna (Ansar), arabernas erkända ledare - anförtrorde han Zaid, slaven, befälet över armén. Efter Zaid's död utsåg Profeten hans son Osma till befälhavare över den armé som bestod av så framstående män som Abu Bakr och Omar, Profetens främsta ministrar och senare efterträdare. På detta sätt gavs slavarna inte bara en status jämbördig och likställd med andras, utan tilldelades på samma gång den upphöjda positionen av att leda arméer bestående av fria män. I detta avseende gick Profeten så långt att han rapporteras ha befallt de troende: »Hör och lyd (era ledares order) även om den man som utsetts till att vara er ledare är en neger-slav med huvud som ett russin, så länge han genomdriver Allahs lag bland er.»^{ix}

Även en slav kunde alltså söka de högsta ämbetena i den islamiska staten. Omar sade, när han ställdes inför problemet att välja sin efterträdare: «Om Salim, Abi Huzaifa's slav,

hade levat, skulle jag ha utnämnt honom till kalif.» Detta var bara en fortsättning på den tradition som den Helige Profeten grundlagt.

Omars liv erbjuder fler beundransvärda exempel som visar på den respekt slavarna åtnjöt i den muslimska staten. När Omar blev häftigt motsagd av Bilal, son till Rabah, en före detta slav, angående problemet med Fay (erövrade länder) misströstade Omar om alla andra medel att tysta sin opponent, så han bad till Allah: «O Allah! Låt mig slippa Bilal och hans kamrater!» Vilken reaktion av en kalif inför opposition från en före detta slav bland sina undersåtar.

Islams stora överlägsenhet i fråga om synen på slavarna är uppenbar ur flera aspekter. Den hade som mål att frigöra slavarna i både yttre och inre mening. Men för att uppnå detta mål litade den inte enbart till fromt önsketänkande, som Abraham Lincoln gjorde när han utfärdade sin order utan att förbereda slavarna mentalt. Detta visar Islams djupa insikt i den mänskliga naturen och hur den använde sig av alla tänkbara medel för att nå sina mål. Den inte bara återgav dessa människor deras frihet, utan lärde dem också hur de skulle skydda den samt bära det ansvar friheten förde med sig. Islam ingöt en anda av kärlek och samarbete i samhället. Den väntade inte tills konflikter om dessa rättigheter bröt ut i samhället, som man gjorde i Europa där dessa stridigheter lämnade efter sig ett avskyvärt arv av bittert agg och hat och torkade ut det andliga källflödet i människohjärtat. Låt oss nu till slut ta upp den huvudsakliga grund på vilken Islam utarbetade den slutliga frigörelsen efter processen av slavarnas andliga frigörelse och upphöjelse.

Vi har redan påpekat att Islam med framgång hade täppt till alla gamla källor från vilka slaveri uppkom, utom en som det var omöjligt att göra sig av med; nämligen krig - den enda verksamma källa till detta onda som fanns kvar efter Islams kamp. Vi avser att behandla detta mer ingående.

Sedan urminnes tid rådde en sed som ännu vid Profetens tid praktiserades, och det var att krigsfångar antingen blev slavar eller dödades.^x Det var en praxis som under tidernas lopp kommit att bli ett nödvändigt villkor för människans existens.

Det var mot denna sociala bakgrund Islam uppenbarades för mänskligheten. Många strider utspelades mellan Islams styrkor och dess motståndares. De muslimer som tillfångatogs i krigen blev slavar hos de som tillfångatagit dem. Deras frihet var förverkad. Männerna utsattes för förtryck och alla de lidanden som var slavens vanliga lott vid den tiden. Kvinnornas heder kränktes på det mest flagranta sätt; flera män - fäder, söner och vänner - kunde alla dela en enda tillfångatagen kvinna utan att ta hänsyn till någon lag eller regel och utan någon som helst respekt för hennes kön. De hade inga betänkligheter vare sig hon var jungfru eller en gift kvinna. De barn som tillfångatogs fostrades till den mest avskyvärda och förnedrande underdånighet.

Som förhållandena var, var det inte möjligt för muslimerna att genast frige alla de fångar som fal lit i deras händer. Detta skulle inte bara ha varit dålig politik utan skulle också ha varit en veritabel uppmuntran till deras fiender, särskilt som både muslimerna själva och deras närstående, när de tillfångatogs av fienden, gjordes till slavar och utsattes för all slags tortyr, skändlighet och förödmjukelse. Under sådana omständigheter stod bara en utväg öppen för muslimerna: att behandla sina fångar på samma sätt som fienden behandla de tillfångatagna muslimerna. Förslavandet av krigsfångar kunde inte avskaffas

ensidigt av Islam när fienden framhärade i att behålla detta bruk. Därför tolererades slaveri så länge det inte fanns något alternativ till det och fram till den dag då alla jordens människor kommit överens om en annan bas än slaveri att grunda sin behandling av krigsfångar på. Vi får heller inte förbise den stora skillnaden i deras olika sätt att behandla sina krigsfångar.

Krig har alltid varit och är fortfarande en härva av svek, överrumpling, våld och en nations förslavande av en annan på grund av dess expansionslusta och föresatser att nå sina egna själviska mål. Sådana krig är och har alltid varit en följd av personliga ambitioner, stolthet, fåfänga eller en vilja att hämnas en kung eller militär befälhavare. Motiverade som dessa krig var av låga världsliga avsikter, förslavades de människor som tillfångatogs däri inte på grund av deras tro eller ideal, inte heller för att de var underlägsna sina erövrare i fysiskt, psykiskt eller intellektuellt hänseende, utan blott och bart på grund av att de förlorat slaget och tillhörde den besegrade delen. Dessutom fanns det inget som, i händelse av krig, kunde hindra den segrande parten att utsätta det besegrade folket för förödmjukelse och vanära, kränka deras heder, jämna fredliga städer med marken och ställa kvinnor, barn och gamla män under svärdet, en logisk konsekvens av att de saknade höga ideal, principer eller tro som kunde vägleda dem.

Med Islams uppkomst avskaffades alla dessa seder. Den förbjöd alla krig utom det som förs på Allahs väg; för att avvärja grymhet och orättvisor mot muslimer; för att krossa den tyranniske förtryckare som tillgriper tvång och våld för att hindra människor från att utöva den sanna religionen; eller för att avlägsna en mäktig men orättfärdig bedragare som ställer sig emellan människorna och Allah och berövar folket möjligheten att oberoende höra och följa sanningen. Sålunda förkunnade Koranen: «Striden för Allahs sak mot dem, som strida mot eder, men angripen ej! Allah älskar förvisso ej de angripande» (Sura 2:186), och: «Striden mot dem, tills det ej finnes någon frestelse längre, utan all gudsyrdkan tillägnas Allah» (Sura 8:40).

Islams budskap blir sålunda ett fredens budskap; ett budskap som ingen kan negligera: «Det finns intet tvång i religionen, den rätta vägen är tydligt skild från förvillelsen» (Sura 2:257). Det faktum att det ännu i dag i den muslimska världen finns kristna och judar som obehindrat utövar sina respektive religioner vittnar obestridligen om att Islam inte samtycker till att med våld omvända människor till dess egen ståndpunkt.^{xi}

Om människor tar emot detta Islams budskap och samtycker till att följa sanningen, kommer fientligheterna mellan dem och muslimerna genast att upphöra. De blir då en del av den muslimska staten och kommer inte att utsättas för förtryck eller förödmjukelse. De kommer att åtnjuta samma rättigheter som andra muslimer, ty ingen åtskillnad är tillåten mellan en muslim och en annan, inte heller har en arab något företräde framför en icke-arab, utom ifråga om hans fromhet. De folk som vägrade att anta Islam som religion men önskade leva under dess beskydd men med sin egen religion, tvingades inte av Islam att anta dess trosbekännelse. Islam åtog sig villigt att beskydda dem i utbyte mot en särskild skatt (Jizyah) vilken det var underförstått att muslimerna skulle betala tillbaka om de visade sig vara inkapabla att försvara dem mot yttre aggression.^{xii} Detta trots Islams uppfattning att den är långt överlägsen och bättre än den trosuppfattning den åtagit sig att försvara. Men om ett folk både förnekade Islam och vägrade betala Jizyah till den islamiska staten, betraktades de som verkliga motståndare vilka envetet framhärade i sina fientligheter mot Islam och avvisat Islams erbjudande om en fredlig överenskommelse. Det var dessa folk som försökte hindra spridandet av Sanningen och

Ljuset; som hänsynslöst utnyttjade sin ekonomiska och militära överlägsenhet. Bara då och mot dessa folk förklarade Islam krig. Men inte ens ett sådant krig inleddes utan ett formellt ultimatum eller deklaration som ett sista försök att om möjligt förhindra blodsutgjutelse och i stället sprida fred över världen: «Men om de äro benägna för fred, så må även du var benägen därför och förtrösta på Allah!» (Sura 8:63).

Sådan är alltså historien om Islams krig, vilka uppkom ur dess önskan att leda in mänskligheten på den rätta vägen om alla fredliga medel för detta mål visade sig vara ineffektiva. De motiverades inte av någon ambition att exploatera eller förtrycka, utan var krig för Allahs sak enbart. Inte nog med detta; klara föreskrifter och regler fanns också för detta krigförande^{xiii}. Den Helige Profeten förmanade muslimerna i det han sade: «Gå i Allahs namn och kämpa för Hans sak; döda den som förnekar Allah; kämpa men begå inte förräderi; lemlästa ingen och döda inga barn.» Och bara den man som höjde sina vapen mot den muslimska armen fick dödas. Ingenting fick förstöras eller raseras och ingens heder fick kränkas. Varken åverkan eller illdåd uppmuntrades, ty «Allah älskar förvisso ej ogärningsmän.»

Historien vittnar om att muslimerna höll fast vid dessa ädla traditioner i sina krig mot fienden; till och med i de krig de var tvungna att utkämpa mot sina svekfulla motståndare, korsfararna. När de kristna kom i besittning av Jerusalem begick de all slags orättvisa och förtryck mot de muslimer som bodde i staden. De kränkte deras heder och satte dem hänsynslöst under svärdet. Inte ens Jerusalems stora moské undgick deras förbrytelser. Men när muslimerna erövrade staden, sökte de inte hämnas trots att de hade Allahs tillåtelse att betala tillbaka med samma mynt: »Och den som angriper eder, angrip honom på samma sätt, som han angrep eder.» I stället valde de en väg som fram till i dag förblir oöverträffad i storsinnet och själsadel.

Detta utgör den stora och utmärkande skillnaden mellan muslimers och icke-muslimers krigssyften och traditioner. Islam kunde väldigt lätt ha anammat den åsikten att alla som framhärdade i sin ömkliga avgudadyrkan och som aktivt kämpade mot Sanningen och Ljuset var undermänniskor och därför lämpade enbart för att hållas i träldom, ty hur kunde ett folk som inte var underlägset i sin intellektuella eller mänskliga utrustning förneka Sanningen och Ljuset? Därför kunde muslimerna mycket lätt ha kunnat anse att dessa folk varken krävde respekt eller frihet, som är endast människors privilegier.

Men Islam tog inte denna kurs. Den tillät inte att man tog krigsfångar som slavar med hänvisande till att de var undermänniskor. De togs till slavar enbart på grund av att de själva behandlade tillfångatagna muslimer som sina slavar. Frågan om slaveriet lämnade Islam sålunda obehandlad till dess alla krigförande makter kommit överens om en annan princip än slaveri fråga om behandlingen av krigsfångar. Som förhållandena var, var detta den enda garantin mot icke-muslimers dåliga behandling av sina muslimska fångar och mot den förödmjukelse och misär de utan fruktan för hämnd annars skulle ha utsatt dessa för.

Här måste det också i förbigående nämnas att den enda Koranvers som berör krigsfångarnas öde säger att: «Och skänken sedan efter eller fordren lösepenning, tills vapnen nedlagts!» (Sura 47:5).

Den nämner inte förslavande av krigsfångarna, vilket skulle ha gjort det till en permanent krigslag. Det som uttryckligen stipuleras är snarare friköpande eller frivilligt frigivande -

det är dessa två handlingssätt som Koranen beskriver som permanenta krigslagar. Om alltså muslimerna höll krigsfångarna i slaveri var det helt och hållet en politisk handling som dikterades av omständigheternas tryck. Det utgör inte någon grundprincip i den islamiska lagen.

Men trots detta gjorde man i Islam inte generellt alla krigsfångar till slavar. Om fred återupprättades, gjordes de aldrig till slavar. Den Helige Profeten frigav några av de Mecka krigsfångar som tillfångatogs i slaget vid Badr, i utbyte mot en lösensumma, varvid han som ett ynnestbevis frigav även de andra fångarna. På samma sätt accepterade han Jizyah från Najran's kristna deputation och återlämnade sina krigsfångar till dem. Alla dessa ädla handlingar var ämnade att tjäna som föredömen för mänskligheten när de en dag skulle vara i stånd att skaka av sig sitt förflutnas avskyvärda arv och vara beredda att behandla sina krigsfångar som mänskliga varelser.

Vi måste också tillägga att de fångar som föll i muslimernas händer aldrig behandlades illa, torterades eller utsattes för förödmjukelser sådana som vi nämnt ovan. De upptäckte i stället att om de ville, stod vägen till frihet öppen för dem, under förutsättning att de var i stånd att uppfylla de förpliktelser som friheten också förde med sig. Om de uppfyllde dessa villkor frigavs de, även om de flesta av dem varit trälar redan innan de föll i muslimernas händer. Det var de slavar som uttagits av perserna och romarna för att slåss mot muslimerna.

Vad kvinnorna anbelangar, respekterade muslimerna dem också i deras fångenskap, även om de tillfångatogs i främmande fiendeland. Ingen tilläts kränka deras heder eller behandla dem som krigsbyte rätt och slätt. De fick inte längre betraktas som gemensam egendom vilken varje man hade fri tillgång till för att tillfredsställa sina djuriska lustar. Hädanefter tillhörde de endast sina husbönder. Ingen annan kunde inleda sexuella förbindelser med dem. Dessutom var de, liksom männen, tillförsäkrade rätten att genom Mukatabah utverka sin frihet, förutom att en slavflicka blev fri det ögonblick hon födde sin husbonde ett barn. Inte bara modern utan också hennes barn betraktades som fri. Islam behandlade dem även i övriga avseenden på samma ädla och frikostiga sätt under deras fångenskap.

Sådan är historien om slaveri i Islam - en historia som utgör en av de mest strålande sidorna i mänsklighetens historia. Islam samtyckte aldrig i princip till slaveri. Den strävade hårt med alla de olika medel som stod till dess förfogande att eliminera slaveriet för gott. Den tolererade tills vidare dess förekomst bara därför att den inte hade något annat alternativ, då ju frågan inte bara berörde muslimerna utan också de folk som inte stod under Islams direkta kontroll. De höll muslimerna i slaveri och utsatte dem för värsta möjliga former av förödmjukelse och lidanden. Detta tvingade muslimerna att behandla dessa folk på samma sätt; att åtminstone göra sina krigsfångar till slavar, även om de efteråt i sina faktiska mellanhavanden med dessa fångar inte behandlade dem som slavar.

Islam kunde inte åstadkomma ett avskaffande av slaveriet så länge världen inte ville sätta stopp för den enda källan till slaveri - förslavandet av krigsfångar. Så när denna överenskommelse nåddes välkomnades den av Islam, eftersom den uttryckte den oföränderliga fundamentala principen för Islams politik: frihet för alla, jämlikhet för alla.

Den förekomst av slaveri, slavtrafik, infångande och säljande av slavar som under senare perioder i den islamiska historien orsakats av muslimer utan att regelrätta religionskrig

ägt rum, har ingenting med Islam att göra över huvud taget. Dessa händelser kan med lika liten rätt tillskrivas Islam som de vedervärdiga brott och illdåd som för närvarande begås av vissa muslimska härskare i Islams namn.

I detta avseende bör vi hålla följande i minnet:

(1) Regeringarna under senare perioder i historien uppmuntrade och tillät slaveri på olika sätt utan att det fanns något verkligt behov av det. De motiverades av sin hunger efter makt och erövringar; en nation eller klass underkuvade en annan nation eller klass. De andra formerna av slaveri orsakades av skäl som fattigdom, födsel in i en klass som var betraktad som underlägsen eller helt enkelt det faktum att en man arbetade som arrendator på en viss mark. Islam stod för avskaffandet av alla dessa former av slaveri utom den enda form den på grund av de ogynnsamma omständigheterna inte kunde kontrollera. Slaveri tolererades fram till dess att tiden skulle bli mogen och gynna dess avskaffande.

(2) Trots det faktum att slaveri i så många former och utan egentligt behov av det rådde i Europa, avskaffade européerna det aldrig i praktiken inte ens när man till slut nedlät sig till att fördöma det. Europeiska historiker erkänner själva att slaveriet i själva verket kom till en ände när, på grund av ekonomiska svårigheter, ovilja till ansträngning och inkapacitet till arbete, slavarna blev mera av ett ekonomiskt ansvar än en tillgång för sina husbönder. Feodalherrarna fick betala mycket större summor i underhåll och övervakning av sina slavar än de vinster de inbringade på deras arbete. Det var alltså en rent ekonomisk faktor - enbart en fråga om profit och förlust - som gjorde att frigivningen av dessa europeiska slavar kom till stånd. Där finns alltså ingen parallell till de upphöjda ideal som respekterade varje man som människa och som, inspirerad av denna höga uppfattning om människan, återgav slaven hans frihet. Den frihet som den europeiske slaven tillvann sig blir betydelselös när man betraktar de ständiga revolter som bröt ut i Europa på grund av oron bland slavarna och som till slut gjorde det omöjligt för feodalherrarna att längre underkuva dem.

Alla dessa revolter kunde emellertid inte hjälpa slavarna att vinna tillbaka sin frihet. På grund av revolterna blev de i stället ännu fastare bundna, ty i fortsättningen hölls de i träldom bundna vid den jord de brukade och bytte ägare vid försäljning eller överlåtelse av jorden. Slaven fick inte lämna jorden. Om han gjorde det, förklarades han i lag som rymling, blev slagen i bojor, märkt med brännjärn och återförd till sin husbonde. Denna form av slaveri fortfor att existera i Europa tills det slutligen sveptes bort av den franska revolutionen i det artonde århundradet, det vill säga ungefär elvahundra år efter det att Islam förklarat principen om slavarnas frigörelse.

Vi ska inte låta oss bländas av vackra ord. Den franska revolutionen i Europa och Abraham Lincoln i Amerika avskaffade slaveriet och världens alla folk enades om att motverka det i alla dess former, men allt detta var bara vackra fraser; ty har slaveriet verkligen avskaffats? Struttar inte tyrannerna fortfarande omkring i olika skepnader världen över? Vad kallas det som Frankrike gjorde i Algeriet? Med vilka andra termer kan vi beskriva amerikanarnas avskyvärda illdåd mot de färgade där, och engelsmännens grova förbrytelser mot de svarta i Sydafrika?

Är det inte i själva verket slaveri när en nation underkuvar en annan och när man berövar en samhällsklass de rättigheter en annan klass åtnjuter? Det betyder just slaveri och ingenting annat. Varför ska vi då inte kalla en spade en spade? Varför ska vi ge dessa

olika former av slaveri sköna beteckningar som frihet, broderskap och jämlikhet? Den yttre dekorationen är förvisso av litet värde när de brott som begås under ytan är av de mest monstruösa och vedervärdiga form som mänskligheten hittills under sin långa tillvaro på jorden har erfarit.

Islam uttryckte mycket klart och tydligt vad den stod för och förespråkade. Den förklarade rättfram för mänskligheten, i klara och otvetydiga ordalag, vad den ansåg om slaveri, var slaveriets orsak låg, visade på vägen ut ur den och mot friheten; och gav lösningen till dess fullständiga avskaffande . . . den lösning man ännu inte, på grund av oenighet bland världens folk angående behandlingen av krigsfångar, kunnat begagna sig av.

Men dagens falska civilisation är inte lika rättfram eller uppriktig i fråga om sina verkliga mål och metoder. Den excellerar i en sak enbart: i att måla sitt yttre i de mest lysande färger; elegant på utsidan men mörk och dyster innanför. Den dödade hundratusentals människor i Tunisien, Algeriet och Marocko enbart därför att de krävde sin frihet och sin mänskliga värdighet; frihet att leva i sina respektive hemländer utan utländsk inblandning; frihet att tala sitt eget språk, att följa sin trosbekännelse och religion, att ha ett fritt hemland och att få ta direkt del i fastställandet av sitt lands politiska och ekonomiska relationer med den övriga världen. De dödade dessa oskyldiga människor, spärrade in dem i vämjeliga fängelsehålor utan mat och vatten, kränkte deras heder, våldförde sig på deras kvinnor... dödade dessa och sprättade upp deras magar efter att ha slagit vad om könet på det barn kvinnan bar. Sådana avskyvärda brott begås, men det tjugonde seklets hycklande civilisation beskriver dem som spridande av frihetens, broderskapets och jämlikhetens principer, medan Islams frivilliga, idealistiska, respektfulla och storsinta behandling av sina slavar för trettonhundra år sedan, samt dess deklaration att slaveri inte var ett permanent och oundvikligt levnadsvillkor, kallas efterblivenhet, bakåtsträvande och barbari !

På samma sätt ser denna hycklande civilisation ingenting chockerande i om amerikanerna på sina hotell och offentliga platser sätter upp anslag som säger: «Endast för vita»; «Svarta och hundar förbjudna»; och när en hop «civiliserade» vita amerikaner obarmhärtigt lynchar en färgad man genom att kasta honom till marken och sparka honom med sina stövlar tills han är död, därför att han trots sin hudfärg har understått sig att falla för frestelsen att inleda en förbindelse med en vit amerikansk flicka - även om initiativet kom från henne och inte från honom - allt medan polismännen står passiva runt om utan att göra något för att stoppa dem eller rädda en av sina medmänniskor; en medmänniska som är bunden till dem med gemensamma band av språk, religion såväl som mänsklighet. De begår alla dessa fasansfulla brott och förblir ändå lika «civiliserade» som alltid, och deras nationer betraktas som höjdpunkten av modern civilisation och framsteg!

I motsats till detta kan vi notera att när en persisk slav hotade mörda Omar, sade denne ingenting till slaven, trots att han mycket väl förstod allvaret i hotet. Slaven blev varken fängslad eller landsförvisad; inte heller gav Omar order om hans avrättning med hänvisande till att slaven var av en undermänsklig art som av ren fördomsfullhet och oförskämdhet framhärdat i att dyrka avgudar även efter det att han med egna ögon sett sanningen och ljuset. Hur enkel var inte Omar och hur talande visade han inte sitt förakt för detta hot när han i stället sade: «Slaven har hotat mig», och sedan gick sin väg utan att på något sätt inskränka slavens frihet. Denne ställdes inför rätta först när han verkligen hade begått det skändliga mordet på kalifen.

Samtidigt ser vi hur de färgade i Afrika undertrycks, dödas eller, som de engelska tidningarna uttrycker saken; nedfälls - som villebråd. Vi ser hur deras mänskliga rättigheter fråntas dem när de vågat bli medvetna om sin mänskliga värdighet och av det engelska folket krävt sin frihet. Detta är den engelska rättvisan i sin prydno och den mänskliga civilisationen när den är som bäst! Och just så är de «sublima» och «ärorika» moralprinciper på basis av vilka Europa hävdar överlägsenhet och dominans över hela den övriga världen. Men ur Islams synvinkel är den högst barbarisk och lättsinnig, ty när Islam förslavade sina krigsfångar såg man detta som ett temporärt tillvägagångssätt; man godkände inte slaveri i princip. Den jagade heller aldrig människor som villebråd och dödade aldrig människor på grund av deras hudfärg. Ja, dess «bakåtsträvande» gick så långt att den förklarade: «Hör och lyd även om den som satts att bestämma över er är en negerslav med huvud som ett russin».

De kvinnliga slaverna utgjorde ett helt annorlunda problem.

Den islamiska lagen tillät en husbonde att ha ett antal kvinnliga krigsfångar och påbjöd att han ensam fick ha sexuellt umgänge med dem. Han fick också, om han så önskade, gifta sig med någon av dem. Europa förfasar sig över denna lag medan man gladeligen tillåter den avskryvaste formen av animalisk i det man accepterar att en man kan inleda illegitima relationer med första bästa flicka som kommer i hans väg - och detta i det enda syftet att tillfredsställa sina djuriska lustar utan någon som helst hänsyn till lagen eller den mänskliga värdigheten. Islams brott är i själva verket att den inte sanktionerade äktenskapsbrott. Det är därför som européerna vredgas så på den.

De kvinnor som andra nationer tillfångatog i krig tvingades leva som prostituerade i skam och vanära, då de inte hade någon som tog hand om dem och skyddade dem. Deras husbönders hederskänsla sårades sällan av att deras kvinnliga krigsfångar tvingades föra ett så förnedrande liv. Tvärtom tvingade ofta husbönderna själva kvinnorna att slå in på prostitutionens väg, för att på så sätt kunna dra ekonomisk nytta av dem. Men Islam, «det reaktionära och efterblivna Islam», uppmuntrade aldrig till äktenskapsbrott; den ansträngde sig i stället att göra samhället rent från denna avskryvda moraliska smitta. Därför bestämde den att de kvinnliga slaverna skulle tillhöra sin husbonde enbart; han skulle underhålla dem, föda dem och skydda dem från att bli offer för prostitutionens förnedring, tillfredsställa deras sexuella behov samtidigt som han på ett rent och respektabelt sätt tillfredsställde sitt eget.

Men de »samvetsömna» européerna kan inte förmå sig att uppmuntra denna animalisk. Därför tillåter de äktenskapsbrott, ger det allt tänkbart stöd och beskydd av lagen och sedan, eftersom de inte nöjer sig med detta, sprider de sin kult över världen varthelst deras imperialistiska syften må föra dem. Namnen har ändrats men verkligheten bakom dem förblir oförändrad: kvinnan är en slav för mannens lustar i lika hög grad som hon alltid varit; ty är en prostituerad i dag, trots sin mycket omskrivna frihet, verkligen fri att tillbakavisa sina kunder - de kunder som inte har något annat intresse för henne än som ett medel att tillfredsställa sina egna djuriska drifter? Är hon verkligen en fri kvinna? Det finns ingenting gemensamt mellan denna smutsiga, avskryvda handel med människokroppar och det rena och andliga band som fanns mellan en kvinnlig slav och hennes husbonde i Islam.

I motsats till Islam saknar den moderna civilisationen bestämda och tydliga visioner. Den erkänner till exempel att prostitution är en form av slaveri, men envisas med att låta den fortgå, med hänvisande till att den är en «social nödvändighet».

Och varför betraktar européerna prostitutionen som en «social nödvändighet»?

Prostitution har i Europa kommit att bli en social nödvändighet därför att en »civiliserad» europé inte vill ta på sig bördan av att försörja någon, varken hustru eller barn. Han vill förlusta sig utan de förpliktelser det vanligen för med sig. Vad han söker är därför en kvinna, vem som helst, och oavsett vad hon må tänka om honom och han om henne, som kan tillfredsställa hans sexuella behov. Han vill ha hennes kropp och ingenting annat. Han är fjärran från att fästa sig vid någon speciell kvinna, eftersom han kan få sitt sexuella behov tillfredsställt av första bästa kvinna på gatan.

Detta är den sociala nödvändighet på basis av vilken förslavande av kvinnor rättfärdigas i den moderna tiden. Det är emellertid ingenting annat än en ren och skär bluff, ty prostitution kommer att försvinna i samma ögonblick som den europeiske mannen gör sig av med sin fåfånga och sina djuriska drifter och beslutar sig för att försöka höja sig till ett högre plan av mänsklig existens.

Det bör också nämnas här att de civiliserade västerländska regeringar som slutligen förbjöd prostitution inte gjorde detta av respekt för de prostituerades mänskliga status, inte heller försökte de höja dem moraliskt, psykologiskt eller andligt för att göra dem motståndskraftiga mot detta brott. Förbudet motiverades snarare av det faktum att dessa prostituerade inte längre fyllde någon funktion; deras plats hade upptagits av de ordinära, lättsinniga och frigjorda flickorna. Brottet betraktades inte längre som ett brott, och regeringarna fann det inte vara nödvändigt att inskränka medborgarnas fri het.

Men ändå har européerna oförskämtheten att förebrå Islam för dess lösning på problemet med de tillfångatagna kvinnorna för trettonhundra år sedan, då den deklarerade att det bara var ett tillfälligt arrangemang och inte var ämnat att tillämpas för all framtid, och oaktat det faktum att det system som Islam stod för var långt mer högtstående och rent än det som företrädes av det tjugonde seklets moderna civilisation, det naturliga och mest perfekta; enligt dem själva det system som ingen kan våga kritisera eller ens tänka på att förändra, då den är den mänskliga civilisationens höjdpunkt och som sådan bestämd av vara för evigt.

Vi får inte låta oss bedras av den skenbara frihet med vilken dessa vällustiga, moderna flickor ger bort sina kroppar i tron att de är fria, ty vi vet att det alltid har funnits en typ av slavar som villigt uppgivit sin frihet och med glädje accepterat sitt tidigare tillstånd av trälldom. Men denna villighet hos vissa slavar att försaka sin fria mänskliga status är enligt Islam inget rättfärdigande för att låta deras trälldom bestå. Denna ståndpunkt delar Islam med alla andra religioner och livsfilosofier. Detta fenomen är emellertid en mycket nedslående reflektion av det samhällssystem som skapar ekonomiska, sociala, politiska, filosofiska och andliga villkor under vilka människor frivilligt väljer trälldom framför frihet. Detta är vad den europeiska civilisationen i själva verket har uppnått. Den uppmuntrar äktenskapsbrott och moralisk korrupsion vare sig det är i form av traditionell prostitution eller i förekomsten av de vällustiga och frigjorda flickor som villigt överlämnar sig själva till männen.

Detta är i korthet det europeiska slaveriets historia fram till det tjugonde århundradet: förslavande av män, kvinnor, hela nationer och klasser. Det var ett slaveri som uppkom ur olika nya källor och orsaker; ett slaveri som upprätthölls utan det verkliga och genuina sociala behov som trettonhundra år tidigare tvingade Islam att tolerera en enda oundviklig form av det. Den uppkom ur Europas sedefördärv och den europeiska civilisationens inneboende omänskliga karaktär.

Vi kan tillägga några ord om det slaveri under vilket folket i de kommunistiska länderna lider. I dessa länder är regeringen den högste mästaren och medborgarna bara slavar under den, redo att genast lyda dess order. Män och kvinnor har inte ens frihet att välja sina arbeten eller sin arbetsplats. De är intet mer än slavar. En liknande situation råder i de västerländska kapitalistländerna, där storkapitalisterna är de verkliga herrarna som har all makt i sina händer. De arbetande klasserna är hjälplösa och fullständigt beroende av dem.

Läsaren kan stöta på förespråkare och försvarare för det ena eller andra av dessa system, men han kommer aldrig att låta sig påverkas eller bedåras av deras högljudda bekännelser om han bara håller i minnet allt som vi i korthet har skisserat här ovan. Utifrån detta kan han lätt bilda sig en egen uppfattning om huruvida något av dessa system kapitalism och kommunism - är något annat än fortsättningen på alla dessa sekelgamla former av slaveri som i namn av civilisation och social utveckling har tvingats på människorna. Han kan också avgöra om mänskligheten under de senaste fjortonhundra åren, genom att ignorera Islams vägledning, har gått stadigt framåt på framstegens och ärans väg eller om den i stället oupphörligen har sjunkit lägre och lägre och därmed visat i vilket desperat behov den är av Islam för att kunna komma ut ur det mörker den så länge har vistats i.

ⁱ Al-Hadith (Profetens tradition) återberättad av Bukhari, Muslim, Abu Daud, Tirmidhi och Nasai.

ⁱⁱ Al-Hadith, Muslim och Abu Daud.

ⁱⁱⁱ Al-Bukhari.

^{iv} Al-Hadith, Muslim och Abu Daud.

^v Hadith relaterad av Abu Hureira.

^{vi} Hinduerna i Indien trodde att slavarna (Shudras) hade fötts ur Gudens fötter och därför antog de att dessa till sin natur var låga och enkla, ett öde de inte kunde ändra på. Därför var den enda väg som låg öppen för dem denna att de tålmodigt skulle utstå förödmjukelse och plågor i hopp om att deras själar efter döden skulle reinkarneras i en bättre skapelse. Därför nöjde sig inte deras förtryckare med att hålla dem nere på ett plan av fysiskt slaveri utan gick längre, för att beröva dem även viljan att resa sig upp i protest mot den orättvisa sociala ordning som gjorde dem till föremål för förnedring och misär.

^{vii} För hänvisning se Ghazali's «Ihya- Uloom-i-Din», kapitlet (Rättigheter och Slavar.)

^{viii} Materialismens förespråkare säger att det är den yttre klädnaden som skapar känslorna och förnimmelserna. Vi tror inte på det, det ligger en hund begraven i detta tal. Människan väljer sin yttre klädnad utifrån de psykologiska förutsättningar hon redan har. Den yttre klädnaden skapar inte känslor, men den anpassar de psykologiska värderingarna till omgivningen.

^{ix} Bukhari.

^x På sidan 2273 i den historiska encyklopedian «Universal History of the World» får vi veta att år 559 e. Kr. den romerske kejsaren Marius av ekonomiska skäl vägrade att frige någon av de miljontals fångar som hans styrkor hade tillfångatagit i krig. I stället lät han avrätta alla utan undantag.

^{xi} Den berömde engelske författaren Mr. Arnold har framhållit denna Islams ståndpunkt i sin bok «The Preaching of Islam».

^{xii} Historien är full av händelser som bekräftar detta, men vi ska nöja oss med att nämna två fall ur Mr. T. W. Arnold's bok » The Preaching of Islam» (Ashrafs utgåva 1965). På sidan 61 i sin bok säger han: «Återigen, i det avtal som slöts mellan Khalid och några städer i Hira's omgivning, skriver han (Tabari, historikern): «Om vi beskyddar er, tillfaller oss Jizyah, men om vi inte gör det, har vi ingen rätt till det.» Han fortsätter med att säga: «Abu Ubaydah, den arabiske generalen, skrev i enlighet därmed till guvernörerna i de erövrade syriska städerna och beordrade dem att betala tillbaka all Jizyah som hade insamlats i städerna, och skrev följande till städernas invånare: «Vi ger er tillbaka de pengar vi tog från er, eftersom vi erfarit att en överlägsen militär styrka nu avancerar mot oss. Vår överenskommelse var att vi skulle beskydda er, men då detta nu inte står i vår makt återsänder vi till er allt vi tog. Men om vi segrar, anser vi oss var bundna till er i kraft av vår gamla överenskommelse.»

^{xiii} Muslim, Abu Daud och Tirmizi.